

Vánoční krabice od bot

Rozhovor pro časopis Romano Voďi

Kdy se zrodil nápad na první Krabici od bot? Kdy a kde poprvé u nás?

Projekt Vánoční krabice od bot se objevil v 80. letech současně v USA, odkud se posílaly krabice chudým dětem do Afriky, a v Německu, odkud putovaly do Indie. U nás se to objevilo krátkodobě v rámci různých projektů jedné neziskovky (krabice byly tuším určeny pro Kazachstán) a přes nás putovaly krabice z Německa do Bohemky na Ukrajině. Při té příležitosti jsem se seznámil s tímto projektem. Když v roce 2011 propukly pochody nenávisti proti romským lokalitám na Šluknovsku, navštěvoval jsem místní Romy – a zjistil také, že s nimi sympatizuje mnoho neromských lidí z mého okolí. Jen neví, jak jim dát své sympatie najevo. Přemýšlel jsem také, co bych mohl dobrého udělat pro chudé děti, které byly svědky pochodů. Uvědomil jsem si také, že mnoho chudých dětí žije nejen v dalekých zemích, ale i v České republice. Upravil jsem proto poněkud pravidla pro krabice od bot a projekt zavedl i u nás. Pro první rok jsem si dal závazek, že se pokusím, aby každé chudé dítě na Šluknovsku dostalo vánoční krabici (přes různé neziskovky jsem zjistil, že tam bylo tehdy kolem 300 chudých dětí). Pokud neseženu dost krabic, dám je alespoň dětem na dvou ubytovnách ve Varnsdorfu, proti nimž tehdy pochodovaly nenávistné davy. Nakonec se sebralo přes pět set krabic, takže některé jsem distribuoval i jinde v Ústeckém kraji.

Byly předchozí ročníky úspěšné?

Cílem vánočních krabic je udělat radost jak dárčům, tak i obdarovaným. Doufám, že z hlediska tohoto hlavního cíle byl projekt úspěšný. Měřitelnou hodnotou je počet krabic, které putovaly přes různá sběrná centra. Každý rok jich bylo víc, loni již skoro čtyři tisíce.

Máte přehled, jaké rodiny (děti) se do projektu zapojují (na obou stranách)?

Krabice vyrábí děti v rodinách, společně často v evangelických sborech i v jiných církvích, a také se zapojuje mnoho škol, církevních i necírkevních. Většinu krabic pak dostávají děti přes různé instituce, které o nich mají přehled. Mírně preferuji romské neziskovky (mám s nimi také dobré zkušenosti), ale jinde mají např. sbory dobrou spolupráci s místní sociálkou, azylovými domy, nebo jim poradí dětská lékařka, která ví o situaci všech dětí ve vesnici a podobně. Někde krabice dáváme rodičům, aby je dali dětem doma pod stromeček, jinde se rozdávají při různých vánočních večírcích. Krabice jsou určeny pro chudé děti (na to jsou konkrétní sociální měřítka) – a tím je dáno, jaké děti krabice dostávají. Chudé děti jsou samozřejmě romské i neromské.

Kde hledáte vhodné dárce a podle čeho volíte, kdo dárek opravdu potřebuje a využije?

Vhodné dárce hledáme jednak přes osobní kontakty, dále ve spolupráci s Diakonií Českobratrské církve evangelické, která se projektu čím dál více ujímá a také pomocí článků na webu i v různých církevních časopisech.

Pokud bych se chtěla s dcerku zapojit, jak mám vlastně postupovat?

Nejlépe si vše potřebné vyhledat na webu www.krabiceodbot.cz, podle návodu připravit krabici a dopravit ji na jedno z 23 již existujících sběrných míst. Sběr dáreků probíhá od 14.11. do 6.12. Loni a letos již mám na starosti pouze sběrné centrum v Berouně – a centrum v Praze po mě převzala šikovná sociální pracovnice Tereza, jíž jsem pokřtil dceru spolu s romskými dětmi v kostele u sv. Martina ve zdi.

Dozvíím se předem, kam moje dárky poputují, popř. mohu si určit, kam je pošlu?

Úplně přesně se to říci nedá, na mnoha místech se krabice rozdávají v místě sběru (např. na Vsetíně zajišťuje rozdání místní Diakonie). Krabice z Prahy putují především do Ústeckého kraje.

Ptám se za romský časopis, proto se nemohu nezeptat, jak se do projektu zapojují samotní Romové. Jsou jen na straně obdarovaných, jak by se mohlo na první pohled ze sociálního hlediska zdát, nebo jsou i dárci? Zkuste prosím jmenovat konkrétní oblasti či procentuální zastoupení.

Především bych rád uvedl to, co jsem již zmínil, že se mi dobře spolupracuje s romskými neziskovkami či romskými sociálními pracovníky při distribuci krabic. Někde také krabice společně vytvářejí. Vzpomínám si například na jednu nově vzniklou školku v Rumburku, kam jsem krabice dovezl a jiné odtamtud odvezl (aby je nedávali sami sobě). Jinde jsou to děti, které samy nemají co dát do krabic, ale například si připraví hezké vánoční vystoupení. Například do Berouna, kde jsem farářem, přijela do mého kostela dětská skupina Amare Čhave z Králova dvora a moc hezky všem v kostele na vánočním večírku zazpívala. Uměním je nejen umět dárky dávat, ale také umět přijímat – a obdarovaní přijímají krabice většinou vděčně a s velkou radostí. Často jsou to rodiče, kteří chtějí svým dětem připravit hezké Vánoce, jsou zadlužení a nemají na dárky skoro žádné peníze. Neposuzuje se přitom, zda to jsou Romové či neromové, ale jen sociální situace rodin.

Letošní Vánoce budou pro mnohé, vlivem uprchlické krize, opravdu krizové. Budete myslet i na děti uprchlíků?

Děti uprchlíků dostávají vánoční krabice od bot už od samého počátku tohoto projektu. Například v roce 2011 dostaly dárky také děti v detenčním táboře v Bělé pod Bezdězem. Tehdy tam byla skupina kosovských Romů, kteří byli opravdu velice chudí.